

Abstrakt

Spotřebitelská problematika se začala postupně rozvíjet již v 70. letech minulého století, ovšem o skutečném začátku komunitární spotřebitelské problematiky můžeme hovořit až od přelomu 80. a 90. let 20. století. Jedná se oblast, která se velmi dynamicky rozvíjí. Důvodem je zejména ta skutečnost, že spotřebitelské smlouvy uzavíráme dennodenně (ať už při koupi zboží, přepravě hromadnou dopravou či využíváním gastronomických zařízení). Další skutečností je nepoctivé, neférové až zneužívající chování některých podnikatelů vůči spotřebitelům.

Hlavní smyslem spotřebitelského práva je tak nastolení smluvní rovnováhy, která je narušována ekonomickou převahou podnikatele. K tomu dochází zejména prostřednictvím kogentních ustanovení zákona, od nichž není možné se odchýlit. Ochranou spotřebitele, jak z pohledu soukromoprávního, tak i veřejnoprávního včetně definování pojmů, kdo je spotřebitel, podnikatel a co je spotřebitelskou smlouvou uvádím v kapitolách čtyři a šest.

Spotřebitelské právo není pouze výsadou občanského práva. Celá spotřebitelská oblast přesahuje jak do práva obchodního, správního, trestního tak i práva evropského. Dokladem jsou četné zákony, vyhlášky a nařízení, které více (hlouběji) či méně (povrchově) regulují spotřebitelské právo. Spotřebitelské právo je silně ovlivňováno evropskou legislativou, zejména sekundární prameny (směrnicemi). Vývoj i prameny právní úpravy jsou rozebrány v kapitolách dvě a tři.

Spotřebitelské smlouvy, jež jsou hlavním tématem diplomové práce, nejsou samostatným smluvním typem. Mohou jimi být nejenom smlouvy kupní, smlouvy o dílo, ale také smlouvy nájemní nebo smlouvy o spotřebitelském úvěru, kterým se věnuju v kapitole osm a v kapitole sedm. Mezi specifické druhy spotřebitelských smluv pak řadíme tzv. distanční smlouvy, smlouvy uzavírané mimo obchodní prostory a tzv. timesharové smlouvy. Všem těmto smlouvám je věnována kapitola pátá.

Cílem diplomové práce bylo nejen teoreticky rozebrat vybrané spotřebitelské smlouvy, včetně specifických, či definovat základní pojmy vztahující se k spotřebitelské problematice, ale také uvést, proč spotřebitelské právo, resp. proč je ochrana spotřebitelů důležitá a proč je jí potřeba poskytnou. Dále také v čem danou ochranu spotřebitele konkrétně spatřuji.

V diplomové práci se především věnuji smlouvě o spotřebitelském úvěru, neboť se jedná u smlouvy, které jsou velmi hojně užívány a naneštěstí také mnohými úvěrujícími společnostmi zneužívány. Hluběji jsem rozebrala konkrétní případ, týkající se klamavého výpočtu roční procentní sazby nákladů.